

Nom del llibre: Persèpolis

Autora: Marjane Satrapi

Collecció: Nómadas nº 3

Norma Editorial. Edició integra.

¿De qué va?

Persèpolis és la història autobiogràfica de la iraní Marjane Satrapi, la història de com va créixer en un règim fonamentalista islàmic que l'acabaria portant a abandonar el seu país. El còmic comença a partir de l'any 1979, quan Marjane té deu anys i des de la seua perspectiva infantil és testimoni d'un canvi social i polític que posa fi a més de cinquanta anys de regnat del Sha de Pèrsia a Iran i dona pas a una república islàmica.

A més de diferenciar-se dels altres xiquets per haver sigut educada a l'estil occidental dins d'una família de classe alta i per uns pares d'ideologia progressista i partidaris de l'islamisme moderat, "Marji" (com la coneixerem al principi de la història) també té una considerable inquietud intel·lectual per a una xiqueta de la seua edat i notable imaginació que la porta a mantindre conversacions amb Déu -a qui troba un curiós paregut amb Karl Marx- o somiar d'arribar a ser algun dia l'última profeta que seguisca els passos de Jesús i Mahoma. La història d'uns avantpassats il·lustres (el seu besavi va ser l'últim rei de la dinastia persa dels Qadjar), una família que s'oposa activament al govern del Sha, les manifestacions, la diferència de classes socials o la marginació de la xiqueta, són algunes de les peces del puzzle que Marji s'esforça per compondre amb la intenció de comprendre el món que la rodeja. Alhora que va creixent, Marjane es dona compte que el nou règim islàmic pel que van lluitar els seus pares ha caigut en mans dels integristes i que no comporta res bo.

En aquest punt acaba la història del primer dels quatre àlbums que componen *Persèpolis*. El segon ocupa el període de 1980 a 1984 i té com a referent la guerra entre Iran i Iraq a meitat dels vuitanta i l'inici de la seua adolescència, on coneixerem, per exemple, de la seua afecció a grups musicals prohibits pel règim islàmic, i alguns dels problemes en què es fica ja de ben joveneta pel seu caràcter rebel.

El tercer àlbum es centra en les múltiples penúries i peripècies vitals que viurà l'autora a Àustria entre 1984 i 1989, on és enviada a viure pels seus pares per a protegir-la tant dels bombardeigs com dels problemes legals en què podria acabar de continuar amb la seua conducta, que no sempre s'adequava als costums propugnats des del govern islàmic.

El quart i últim presentarà la seua tornada a Iran, una època en què realitza els seus estudis de belles arts a Teheran, i després de viure a Europa diversos anys, ens explica com ha de tornar a acostumar-se de nou a les condicions de vida sota el règim chiita dels *ayatolá*.

Sobre el còmic

Una obra d'un indubtable valor humà, *Persèpolis* ve precedit d'un considerable èxit de vendes per a una obra de les seues característiques (30.000 exemplars venuts a França en un any) i un grapat de premis entre els que destaca els del Saló del Còmic d'Angouleme (el més important d'Europa), on el primer àlbum va guanyar el Premi a l'Autor Revelació (*Coup de Coeur*) el 2001 i el segon el Premi al Millor Guió en 2002. Fora de França, als EUA ha guanyat el Premi Harvey a la Millor Obra Estrangera 2004, i a Espanya va ser guardonada amb el Primer Premi de la Paz Fernando Buesa Blanco. En Estats Units també va ser nominat per als Premis Eisner 2004 en les categories de Millor Novel·la Gràfica i Millor Obra Estrangera.

I de nou a l'edició de 2005, en la categoria de Millor Obra Estrangera, mentre que a Espanya també va ser nominat per als Premis del Saló del Còmic de Barcelona en la categoria de Millor Obra Estrangera de 2002.

Finalment, mencionar que si bé el dibuix de Satrapi és el factor menys atractiu del còmic, en un primera ullada (la pròpia autora reconeix que "*al principi dibuixava molt malament*"), no obstant això, resulta sorprenentment apropiat per al to de la primera entrega de la història, ja que el grafisme recorda als dibuixos infantils i augmenta la sensació d'estar observant el món precisament a través dels ulls d'una xiqueta.

L'autora

Marjane Satrapi naix el 22 de novembre de 1969 en Rasht (Irán), dins d'una família acomodada i d'ideologia progressista.

Els anys posterior a la revolució els seus pares l'envien a Viena per a prosseguir els seus estudis de secundària. Tornarà a Irán per a matricular-se en Belles Arts en la Universitat de Teherán, i obté un máster en Comunicació Visual.

En 1994 es trasllada a França, país on continua residint a París. Conéix a Christophe Blain i entra en contacte amb el col·lectiu L'Association. Es convençuda pels seus companys de convertir els seus records d'infantesa i adolescència en un còmic. El resultat serà Persèpolis.

Valoració Personal

De vegades, descobreixes llibres importants, que fa temps que s'han escrit i dels quals ni tanmateix sabies de la seua existència. Possiblement són molt coneguts per la resta, però mira per on, tu continues ignorant després del temps. Això a mi me passa.

I un dia una amiga et recomana una pel·lícula i et diu: et sorprendrà i tu li preguntes el per què i ella et contesta: perquè és d'animació, els dibuixos són molt senzills, gens espectaculars, però acaben atrapant-te en la història i acabes veient-los de carn i os.

Efectivament la pel·lícula és tot això i més. Es converteix de sobte en un gran documental en clau de pel·lícula social al pur estil de Kean Loach, i on en menys de 90 minuts, t'explica amb una claredat meridiana la història recent de l'antiga Pèrsia, ara Iran: "Alhora que va creixent, Marjane es dóna compte que el nou règim islàmic pel que van lluitar els seus pares ha caigut en mans dels integristes i que no comporta res bo".

I aleshores, descobreixes el llibre. La pel·lícula és el llibre. El llibre aporta algunes vinyetes més a cada capítol, però sobretot, el llibre et dóna el plaer d'assaborir cada pàgina, tornar a rellegir-la, per aprendre, per a conèixer, per a saber que la història d'un poble ni és lineal ni evolutiva, que pot ser, com de fet ha estat a Iran regressiva, manipulada per la religió que imposa el poder de l'home sobre la dona,

que amb la por i la crueltat sotmès i silència la intel·ligència de les persones, especialment si són dones.

I te n'adones que contínuament t'amaguen la història del teu poble i dels altres pobles, per a que apareguen en l'imaginari col·lectiu com decideix que es recorde el que ostenta el poder. Si interessa, apareixen com a pobles incultes i bàrbars, *de tota la vida*, i per això "tenen el que tenen" i que aquelles persones estan ben lluny del que pensem i sentim nosaltres, quan si ens deixaren conèixer, ens sorprendria adonar-nos de que ens trobem molt més a prop en sentiments i pensaments del que hom podria imaginar.

Que el gaudiu, com ho he fet jo!.

Ismael Sanz i Vázquez

(Membre del MRP Escola d'Estiu Gonçal Anaya)

Catarroja, 28 de novembre de 2008.